

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 51.

Vydána dne 30. srpna 1935.

Obsah: (178.—180.) **178.** Dodatková úmluva o civilním řízení soudním mezi republikou Československou a Spojeným Královstvím Velké Britanie a Severního Irska. — **179.** Úmluva o mezinárodním postavení uprchlíků. — **180.** Vyhláška o mezinárodní působnosti čtvrtého dodatkového protokolu k obchodní smlouvě mezi republikou Československou a Švýcarskem ze dne 16. února 1927, sjednaného v Praze dne 23. března 1935.

178.

Dodatková úmluva

o civilním řízení soudním mezi republikou Československou a Spojeným Královstvím Velké Britanie a Severního Irska.

J M É N E M R E P U B L I K Y Č E S K O S L O V E N S K É.

J M É N E M R E P U B L I K Y Č E S K O S L O V E N S K É

A

S P O J E N É H O K R Á L O V S T V Í V E L K É B R I T A N I E A S E V E R N Í H O I R S K A
B Y L A S J E D N Á N A T A T O Ú M L U V A :

President Československé republiky a

The President of the Czechoslovak Republic and

Jeho Veličenstvo král Velké Britanie, Irska a britských dominií zámořských, císař indický, přejíce si doplnit úmluvu, kterou podepsali v Londýně dne 11. listopadu 1924 k usnadnění právního styku, rozhodli se, že k tomu cíli sjednají úmluvu a jmenovali svými zmožněníci:

His Majesty The King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, being desirous of supplementing the Convention concluded between them for the purpose of facilitating the conduct of legal proceedings which was signed at London on the 11th November 1924;

Have resolved to conclude a Convention for this purpose and have appointed as their Plenipotentiaries:

The President of the Czechoslovak Republic:

Dr. Kamil Krofta,

Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary, and

Dr. Antonín Koukal,

Counsellor in the Ministry of Justice, and

President republiky Československé:

Dra Kamila Kroftu,

mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra, a

Dra Antonína Koukala,

východního odborového radu v ministerstvu spravedlnosti,

Jeho Veličenstvo král Velké Britanie, Irska a britských dominíí zámořských, císař indický:

Za Velkou Britanií a Severní Irsko:

Sir Josefa Addisona,

K. C. M. G., mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra Jeho Veličenstva v Praze;

kterí, předloživše si navzájem své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, shodli se takto:

I. Úvod.

Článek 1.

V této úmluvě

(1) výrazem „území jedné (nebo druhé) Vysoké smluvní strany“ se rozumí:

a) se zřetelem na Československou republiku: Československo a

b) se zřetelem na Jeho Veličenstvo krále Velké Britanie, Irska a britských dominíí zámořských, císaře indického: Anglie, Wales a všechna území, pro něž platí tato úmluva buď z důvodu rozšíření podle článku 8 nebo přistoupení podle článku 9;

(2) výrazem „poddání (nebo státní občané) jedné (nebo druhé) Vysoké smluvní strany“ se rozumí:

a) se zřetelem na Československou republiku: všichni českoslovenští státní občané,

b) se zřetelem na Jeho Veličenstvo krále Velké Britanie, Irska a britských dominíí zámořských, císaře indického: všichni poddaní Jeho Veličenstva, ať bydlí kdekoliv, a všechny osoby pod jeho ochranou, a

c) se zřetelem na obě Vysoké smluvní strany: též osobní společnosti, společnosti akciové a společnosti kapitálové a jiné korporace, které byly ustaveny nebo se spravují podle právního řádu platného na území příslušné Vysoké smluvní strany.

II. Zvláštní ustanovení.

Článek 2.

O zákonné ochraně a přístupu k soudům.

Poddání (nebo státní občané) jedné Vysoké smluvní strany budou na území druhé účastní

His Majesty The King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India:

For Great Britain and Northern Ireland:

Sir Joseph Addison,

K. C. M. G., His Majesty's Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Prague,

Who, having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed as follows:

I. Preliminary.

Article 1.

In this Convention the words:

(1) "Territory of one (or of the other) High Contracting Party" shall be interpreted:

a) in relation to the Czechoslovak Republic, Czechoslovakia; and

b) in relation to His Majesty The King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, as meaning England and Wales and all territories in respect of which the convention is in force by reason of extensions under Article 8 or accessions under Article 9.

(2) "Subjects (or citizens) of one (or of the other) High Contracting Party" shall be deemed:

a) in relation to the Czechoslovak Republic to mean all Czechoslovak citizens;

b) in relation to His Majesty The King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, to mean all subjects of His Majesty wherever domiciled, and all persons under his protection; and

c) in relation to both High Contracting Parties shall be deemed to include partnerships, companies, societies and other corporations constituted or incorporated under the laws of the territory of that High Contracting Party.

II. Specific Provisions.

Article 2.

Legal Protection and Access to the Courts of Justice.

The subjects (or citizens) of one High Contracting Party shall enjoy in the territory of

týchž práv co do zákonné ochrany své osoby a majetku a budou mít volný přístup k soudům, aby mohli uplatnit svá práva nebo je chrániti za stejných podmínek (včetně poplatků a dávek) jako poddaní (nebo státní občané) druhé Vysoké smluvní strany.

the other the same rights in respect of the legal protection of person or property and shall have free access to the courts of justice for the prosecution or defence of their rights under the same conditions (including the taxes and fees payable) as subjects (or citizens) of the latter High Contracting Party.

Článek 3.

O žalobní jistotě.

Poddaní (nebo státní občané) jedné Vysoké smluvní strany, kteří bydlí na území druhé, nebudou povinni skladati jistotu za soudní útraty a výlohy v případech, kde poddaní (nebo státní občané) druhé Vysoké smluvní strany nejsou k tomu povinni za stejných okolností.

Článek 4.

O právu chudých.

(1) Poddaní (nebo státní občané) jedné Vysoké smluvní strany budou účastni na území druhého práva chudých týmž způsobem jako poddaní (nebo státní občané) druhé Vysoké smluvní strany předpokládajíc, že vyhověli požadavkům místního zákonodárství na území, kde bylo žádano o udělení práva chudých.

(2) Tento článek platí jak pro řízení trestní, tak i pro řízení občanské a obchodní.

Článek 5.

O vazbě pro dluhy.

Poddaní (nebo státní občané) jedné Vysoké smluvní strany nesmějí být na území druhé Vysoké smluvní strany vzati do vazby k vymožení dluhu nebo k jeho zajištění, jestliže jí v stejných případech nepodléhají poddaní (nebo státní občané) druhé strany.

III. Všeobecná ustanovení,

Článek 6.

Veškeré obtíže, které by mohly vzejít hledic k provádění této úmluvy, budou urovnány v cestě diplomatické.

Článek 7.

Tato úmluva, ježíž československé a anglické znění jsou stejně autentická, bude ratifikována. Ratifikace budou vyměněny v Londýně.

Article 3.

Security for Costs.

The subjects (or citizens) of one High Contracting Party resident in the territory of the other shall not be obliged to give security for costs or court fees in any case where the subjects (or citizens) of the latter High Contracting Party would not be so obliged in similar circumstances.

Article 4.

Free Legal Assistance.

(1) The subjects (or citizens) of one High Contracting Party shall in the territory of the other enjoy free legal assistance in the same manner as subjects (or citizens) of the latter High Contracting Party, provided they comply with the requirements of the law of the territory where application for free legal assistance is made.

(2) This article applies to criminal as well as to civil and commercial matters.

Article 5.

Imprisonment for Debt.

The subjects (or citizens) of one High Contracting Party shall not in the territory of the other High Contracting Party be liable to imprisonment as a means of execution for debt or as a conservatory measure in any case where the subjects (or citizens) of the latter would not be so liable.

III. General Provisions,

Article 6.

Any difficulties which may arise in connection with the operation of this Convention shall be settled through the diplomatic channel.

Article 7.

The present Convention, of which the Czechoslovak and English texts are equally authentic, shall be subject to ratification.

Nabude účinnosti za měsíc po dni, kdy budou vyměněny ratifikace a zůstane účinnou po tři léta po dni, kdy byla uvedena v účinnost. Neoznámí-li žádná z Vysokých smluvních stran druhé straně v diplomatické cestě nejméně šest měsíců před uplynutím řečeného období tří let svůj úmysl vypověděti úmluvu, zůstane úmluva v účinnosti až do uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy jedna z Vysokých smluvních stran oznamí svůj úmysl ji vypověděti.

Ratifications shall be exchanged in London. The Convention shall come into force one month after the date on which ratifications are exchanged and shall remain in force for three years after the date of its coming into force. If neither of the High Contracting Parties shall have given notice through the diplomatic channel to the other not less than six months before the expiration of the said period of three years of his intention to terminate the Convention, it shall remain in force until the expiration of six months from the day on which either of the High Contracting Parties shall have given notice to terminate it.

Článek 8.

(1) Tato úmluva se sama o sobě nevztahuje na Skotsko, Severní Irsko, Normanské ostrovy a ostrov Man, ani na kolonie, zámořská území a protektoráty Jeho Veličenstva krále Velké Britanie, Irska, britských dominií zámořských, císaře indického, ani na území pod jeho suzerenitou, ani na území mandátní, kde mandát jest vykonáván Jeho vládou v Spojeném království; avšak Jeho Veličenstvo může kdykoliv, pokud tato úmluva jest účinnou podle článku 7, rozšířiti účinnost této úmluvy na kterékoli z výše jmenovaných území prostřednictvím oznamení svého zástupce v Praze.

Article 8.

(1) This Convention shall not apply ipso facto to Scotland or Northern Ireland, the Channel Islands or the Isle of Man, nor to any of the Colonies, Overseas Territories or Protectorates of His Majesty The King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, nor to any territories under His suzerainty, nor to any mandated territories in respect of which the mandate is exercised by His Government in the United Kingdom, but His Majesty may at any time, while this Convention is in force under article 7 by a notification given through His Representative at Prague, extend the operation of the Convention to any of the above mentioned territories.

(2) The date of the coming into force of any such extension shall be one month from the date of such notification.

(3) Either of the High Contracting Parties may, at any time after the expiry of three years from the coming into force of an extension of this Convention to any of the territories referred to in paragraph (1) of this article terminate such extension on giving six months' notice of termination through the diplomatic channel.

(4) The termination of the Convention under article 7 shall, unless otherwise expressly agreed to by both High Contracting Parties, ipso facto terminate it in respect of any territories to which it has been extended under paragraph (1) of this article.

Článek 9.

(1) Vysoké smluvní strany se shodly, že Jeho Veličenstvo král Velké Britanie, Irska a

Article 9.

(1) The High Contracting Parties agree that His Majesty The King of Great Britain,

britských dominií zámořských, císař indický, jest oprávněn kdykoliv, pokud tato úmluva bude účinnou, oznámiti v cestě diplomatické, buď podle článku 7 nebo ve formě přistupu podle tohoto článku, že přistupuje k této úmluvě za kteréhokoliv člena britské říše, jehož vláda by si přála, aby takový přistup byl zjednán. Takové oznámení přistupu nemůže se státi v době, kdy president Československé republiky úmluvu vypoví se zřetelem na všechna území Jeho Veličenstva, pro něž úmluva platí. Každý takový přistup stane se účinným za měsíc po dni, kdy byl oznámen.

(2) Po uplynutí tří let ode dne, kdy se stal účinným přistup podle odstavce (1) tohoto článku, může každá z Vysokých smluvních stran vypověděti v diplomatické cestě na šest měsíců předem účinnost úmluvy pro kterékoliv území, za něž byl oznámen přistup. Výpověď úmluvy podle článku 7 nedotkne se její účinnosti pro takové území.

(3) Každé oznámení přistupu podle odstavce (1) tohoto článku může se vztahovati na všechna odvislá nebo mandátní území spravovaná vládou země, za niž byl přistup oznámen; každá výpověď za kterékoliv takové území zmíněné v odstavci (2) platí i pro území odvislé nebo mandátní, které bylo zahrnuto v oznámení o přistupu příslušného území.

Tomu na svědomí zmocněnci podepsali tuto úmluvu ve dvojím vyhotovení v československém a anglickém znění a připojili k ní své pečeti.

Dáno dvojmo v Praze dne 15. měsice února roku 1935.

Dr. K. KROFTA	L. S.
Dr. K. KOUKAL	L. S.

Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India, may at any time, while the present Convention is in force, either under article 7 or by virtue of any accession under this article, by a notification given through the diplomatic channel, accede to the present Convention in respect of any Member of the British Commonwealth of Nations whose Government may desire that such accession should be effected, provided that no notification of accession may be given at any time when the President of the Czechoslovak Republic has given notice of termination in respect of all the territories of His Majesty to which the Convention applies. Any such accession shall take effect one month after the date of its notification.

(2) After the expiry of three years from the date of the coming into force of any accession under paragraph (1) of this article, either of the High Contracting Parties may, by giving six months' notice of termination through the diplomatic channel, terminate the application of the Convention to any country in respect of which a notification of accession has been given. The termination of the Convention under article 7 shall not affect its application to any such country.

(3) Any notification of accession under paragraph (1) of this article may include any dependency or mandated territory administered by the Government of the country in respect of which such notification of accession is given; and any notice of termination in respect of any such country under paragraph (2) shall apply to any dependency or mandated territory which was included in the notification of accession in respect of that country.

In witness whereof the undersigned have signed the present Convention in duplicate in Czechoslovak and English texts, and have affixed thereto their seals.

Done in duplicate at Prague the day of February 15 1935:

JOSEPH ADDISON.	L. S.
-----------------	-------

PROZKOUМАVŠE TUTO ÚMLUVU SCHVALUJEME A PÖTVRZUJEME JI.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST PODEPSALI A K NĚMU PEČET REPUBLIKY ČESkoslovenské PŘITISKNOUTI DALI.

V LÁNECH DNE 14. KVĚTNÁ LÉTA TISÍCÍHO DEVÍTISTÉHO TŘICÁTÉHO PÁTÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESkoslovenské:

T. G. MASARYK v. r.

L.S.

MINISTR ZAHRANIČNICH VĚCI:

Dr. EDWARD BENES v. r.

Vyhlašuje se s tím, že ratifikační listiny byly vyměněny v Londýně dne 30. července 1935, takže Úmluva nabývá podle čl. 7 mezinárodní působnosti dnem 30. srpná 1935.

Dr. Beneš v. r.

179.

Úmluva o mezinárodním postavení uprchlíků.

J M É N E M R E P U B L I K Y Č E S K O S L O V E N S K É.

D N E 28. ŘÍJNA 1933

S J E D N Á N A B Y L A V Ž E N E V Ě
T A T O Ú M L U V A
S E Z Á V È R E Č N Ý M A K T E M :

(Překlad.)

**Convention
relative au Statut International des Réfugiés.**

Sa Majesté le Roi des Belges, Sa Majesté le Roi des Bulgares, Sa Majesté le Roi d'Egypte, le Président de la République Française, Sa Majesté le Roi de Norvège,

Vu le préambule du Pacte de la Société des Nations, aux termes duquel « pour développer la coopération entre les nations, il importe de faire régner la justice »; et vu l'article 23 a) du Pacte, aux termes duquel « les Membres de la Société des Nations s'efforceront d'assurer et de maintenir des conditions de travail équitables et humaines pour l'homme, la femme

Jeho Veličenstvo král Belgů, Jeho Veličenstvo král Bulharů, Jeho Veličenstvo král Egyptský, President republiky Francouzské, Jeho Veličenstvo král Norský,

Vzhledem k úvodu Úmluvy Společnosti národů, podle jehož znění „pro rozvoj součinnosti mezi národy jest důležito, aby vláda spravedlnost“, a vzhledem k článku 23a) Úmluvy, podle kterého „členové Společnosti národů vynasnaží se zajistiti a udržovati spravedlivé a lidské podmínky práce pro muže, ženy a děti na vlastních územích, jakož i ve všech státech,

et l'enfant sur leurs propres territoires, ainsi que dans tous pays auxquels s'étendent leurs relations de commerce et d'industrie, et, dans ce but, d'établir et d'entretenir les organisations internationales nécessaires »;

Considérant les mesures prises antérieurement en faveur des réfugiés et, notamment, les Arrangements intergouvernementaux des 5 juillet 1922, 31 mai 1924, 12 mai 1926 et 30 juin 1928 actuellement en vigueur dans certains des Etats contractants;

Tenant compte des avis émis par la Commission intergouvernementale consultative pour les réfugiés et envisageant surtout la décision de l'Assemblée de la Société des Nations du 4 septembre 1930 qui crée, à titre temporaire, l'Office international Nansen pour les réfugiés, sous l'autorité de la Société des Nations, conformément à l'article 24 du Pacte;

Animés par le désir de compléter et de consolider l'œuvre accomplie par la Société des Nations au profit des réfugiés;

Soucieux de créer les conditions qui permettront aux décisions antérieurement prises dans ce sens par les divers Etats de produire leur plein effet, et désireux que soient assurés aux réfugiés la jouissance des droits civils, le libre et facile accès aux tribunaux, la sécurité et la stabilité dans l'établissement et dans le travail, des facilités dans l'exercice des professions, de l'industrie, du commerce et dans les déplacements, l'admission dans les écoles et dans les universités;

Ont désigné pour leurs plénipotentiaires:

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Meyers,

Directeur général honoraire du Ministère de la Justice;

M. Deltenre,

Sous-Directeur au Ministère des Affaires étrangères.

Sa Majesté le Roi des Bulgares:

M. D. Mikoff,

Chargé d'affaires à Berne, Représentant permanent auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi d'Egypte:

Assal bey,

Consul à Genève.

Le Président de la République française:

M. de Navailles,

Sous-Directeur des chancelleries et du contentieux au Ministère des Affaires étrangères.

s nimiž jsou v obchodních a průmyslových stycích, a za tím účelem budou zřizovati a udržovati potřebné mezinárodní organizace";

majíce na zřeteli opatření učiněná dříve ve prospěch uprchlíků a zejména mezivládní ujednání z 5. července 1922, 31. května 1924, 12. května 1926 a 30. června 1928, která toho času platí v některých smluvních státech;

berouce v úvahu dobrá zdání, vyslovená mezivládní poradní komisi pro uprchlíky a zejména rozhodnutí Shromáždění Společnosti národů ze dne 4. září 1930, které zřídilo prozatímně Mezinárodní Nansenův úřad pro uprchlíky pod pravomoci Společnosti národů ve shodě s článkem 24 Úmluvy;

prodechnuti přáním doplniti a upevniti dílo vykonané Společnosti národů ve prospěch uprchlíků;

snažíce se vytvořiti podmínky, které by zajistily plnou účinnost rozhodnutím dříve přijatým v té věci různými státy a chtějíce, aby uprchlíkům bylo zajištěno požívání práv občanských, volný a snadný přístup k soudům, bezpečnost a stálost podniku a práce, úlevy v provozování řemesel, průmyslu, obchodu a cestování, přístup do škol a universit;

jmenovali svými zmocněnci:

Jeho Veličenstvo král Belgů:

p. Meyers-e,

honorárního generálního ředitela ministerstva spravedlnosti;

p. Deltenre-a,

náměstka ředitele v ministerstvu zahraničních věcí.

Jeho Veličenstvo král Bulharů:

p. D. Mikoffa,

chargé d'affaires v Bernu, stálého zástupce u Společnosti národů.

Jeho Veličenstvo král Egyptský:

Assal bey-e,

konsula v Ženevě.

President republiky Francouzské:

p. De Navailles,

náměstka ředitele kancléřských a sporných záležitostí v ministerstvu zahraničních věcí.

Sa Majesté le Roi de Norvège:

M. Peter Hersleb Birkeland,

Conseiller de Légation, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Lesquels, après avoir communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE I. — Définition.

Article premier.

La présente Convention est applicable aux réfugiés russes, arméniens et assimilés, tels qu'ils ont été définis par les Arrangements des 12 mai 1926 et 30 juin 1928, sous réserve des modifications ou précisions que chaque Partie contractante pourra apporter à cette définition au moment de la signature ou de l'adhésion.

CHAPITRE II. — Mesures administratives.

Article 2.

Chacune des Parties contractantes s'engage à délivrer des certificats Nansen, valables pour un an au moins, aux réfugiés résidant régulièrement sur son territoire.

Le texte desdits certificats comprendra une formule autorisant la sortie et le retour. Les porteurs de certificats Nansen non périmés seront libres de sortir du pays qui leur a délivré ces titres et d'y revenir sans nécessité d'autorisation à la sortie ou du visa des consuls de ce pays pour le retour.

Les consuls respectifs des Parties contractantes seront habilités pour prolonger ces certificats, pour une durée de six mois au plus.

Le coût des visas des certificats Nansen, sauf gratuité pour les indigents, sera établi selon le tarif le plus bas appliqué aux visas des passeports étrangers.

Article 3.

Chacune des Parties contractantes s'engage à ne pas éloigner de son territoire par application de mesures de police, telles que l'expulsion ou le refoulement, les réfugiés ayant été autorisés à y séjourner régulièrement, à moins que lesdites mesures ne soient dictées par des raisons de sécurité nationale ou d'ordre public.

Elle s'engage, dans tous les cas, à ne pas refouler les réfugiés sur les frontières de leur pays d'origine.

Jeho Veličenstvo král Norský:

p. Petra Hersleba Birkelanda,

legačního radu, stálého delegáta u Společnosti národů,

kterí, vyměnivše své plné moci, jež shledali v dobré a náležité formě, dohodli se na následujících ustanoveních:

KAPITOLA I. — Definice.

Článek 1.

Tato úmluva vztahuje se na uprchlíky ruské, arménské a pod., jak byli definováni ujednáními z 12. května 1926 a 30. června 1928 s výhradou změn neb přesnějšího určení, jež každá smluvní strana bude moci provésti v této definici při podpisu nebo přistoupení.

KAPITOLA II. — Opatření správní.

Článek 2.

Každá ze smluvních stran zavazuje se vydávat Nansenovy průkazy, platné nejméně na jeden rok, uprchlíkům pravidelně bydlícím na jejím území.

Text těchto průkazů bude obsahovat formulí, opravňující k odjezdu a k návratu. Majitelé Nansenových průkazů, jejichž platnost nevypršela, budou moci volně opustit stát, který jim vydal průkaz a tam se vrátili, aniž by byli nuceni opatřiti si povolení k odjezdu nebo visum od konsulátů tohoto státu pro návrat.

Příslušní konsulové smluvních stran budou oprávněni obnovovat a prodlužovat platnost těchto průkazů na dobu nejdéle 6 měsíců.

Poplatek za visum na Nansenův průkaz s výjimkou bezplatnosti pro nemajetné bude určen podle nejnižšího sazebníku, používaného při vidování cizích pasů.

Článek 3.

Každá ze smluvních stran se zavazuje neodstraňovati ze svého území pomocí policejních opatření, jako je vypovězení a vyhoštění, uprchlíků, jimž byl povolen stálý pobyt, pokud tato opatření nejsou vyžadována zájmy státní bezpečnosti a veřejného pořádku.

V každém případě se zavazuje neprováděti postrk uprchlíků na hranice státu jejich původu.

Elle se réserve le droit d'appliquer telles mesures d'ordre interne quelle jugera opportunes aux réfugiés qui, frappés d'expulsion pour des raisons de sécurité nationale ou d'ordre public, seront dans l'impossibilité de quitter son territoire parce qu'ils n'auront pas reçu, sur leur requête ou grâce à l'intervention d'institutions s'occupant d'eux, les autorisations et visas nécessaires leur permettant de se rendre dans un autre pays.

CHAPITRE III. — Condition juridique.

Article 4.

Le statut personnel des réfugiés sera régi par la loi de leur domicile ou, à défaut, par la loi de leur résidence.

La validité des actes des autorités religieuses dont relèvent les réfugiés, accomplis dans les pays qui admettent la compétence de ces autorités, sera reconnue par les Etats parties à la présente Convention.

Les droits acquis sous l'empire de l'ancienne loi nationale du réfugié, notamment les droits résultant du mariage (régime matrimonial, capacité de la femme mariée, etc.), seront respectés, sous réserve de l'accomplissement des formalités prescrites par la loi de leur domicile ou, à défaut, par la loi de leur résidence, s'il y a lieu.

Article 5.

Sous réserve des dispositions de l'article 4, alinéa 2, la dissolution des mariages des réfugiés sera régie par la loi de leur domicile ou, à défaut, par la loi de leur résidence.

Article 6.

Les réfugiés auront, dans les territoires des Parties contractantes, libre et facile accès devant les tribunaux.

Dans les pays où ils ont leur domicile ou leur résidence régulière, ils jouiront, sous ce rapport, des mêmes droits et priviléges que les nationaux; ils seront, aux mêmes conditions que ceux-ci, admis au bénéfice de l'assistance judiciaire et seront exemptés de la caution *judicatum solvi*.

CHAPITRE IV. — Conditions du travail.

Article 7.

Les restrictions résultant de l'application des lois et règlements pour la protection du marché national du travail ne seront pas ap-

Vyhrazuje si však právo, použiti všech opatření vnitrostátního rázu, jež bude pokládati za vhodná vůči uprchlíkům, kteří byvše poštěni vypovězením, odůvodněným zájmem státní bezpečnosti aneb veřejného pořádku, nemohou opustiti její území proto, že neobdrželi na žádost neb intervenci institucí, jimiž se zabývajících, povolení a nutných vis, která by jim umožnila odebrati se do jiného státu.

KAPITOLA III. — Právní postavení uprchlíků.

Článek 4.

Osobní statut uprchlíků bude se řídit zákony jich stálého bydliště, není-li tohoto, zákony místa pobytu.

Platnost právních úkonů orgánů církví, k nimž uprchlíci náležejí, vykonaných ve státech, které uznávají pravomoc těchto orgánů, bude uznávána státy účastníky této úmluvy.

Práva nabýtá za platnosti dřívějších zákonů domovského státu uprchlíkova, zejména práva vyplývající z manželství (manželské právo majetkové, právní způsobilost vdane ženy atd.), budou šetřena s výhradou splnění formalit, předepsaných zákony jejich stálého bydliště, není-li tohoto, zákony místa pobytu.

Článek 5.

S výhradou ustanovení článku 4, odstavce 2, rozluka manželství uprchlíků bude se řídit zákony stálého bydliště, není-li tohoto, zákony místa pobytu.

Článek 6.

Uprchlíci budou mít na území smluvních stran volný a snadný přístup k soudům.

Ve státech jejich stálého bydliště neb pravidelného pobytu budou požívat za této podmínky stejných práv a výhod jako domácí příslušníci; budou za stejných podmínek jako titi účastni dobrodiní práva chudých a budou osvobozeni od žalobní jistoty.

KAPITOLA IV. — Podmínky práce.

Článek 7.

Omezení, vyplývající z používání zákonů a nařízení na ochranu domácího trhu práce, nebudou uplatňována bez zmírnění vůči uprchlí-

pliquées sans tempérament aux réfugiés domiciliés ou résidant régulièrement dans le pays.

Elles seront levées de plein droit en faveur des réfugiés domiciliés ou résidant régulièrement dans le pays, qui remplissent l'une des conditions suivantes :

- a) Compter au moins trois ans de résidence dans le pays;
- b) Avoir pour conjoint une personne possédant la nationalité du pays de résidence;
- c) Avoir un ou plusieurs enfants possédant la nationalité du pays de résidence;
- d) Etre ancien combattant de la grande guerre.

CHAPITRE V. — Accidents du travail.

Article 8.

Chacune des Parties contractantes s'engage à accorder aux réfugiés victimes d'accidents du travail survenus sur son territoire, ou à leurs ayants droit, le traitement le plus favorable qu'elle accorde aux ressortissants d'un pays étranger.

CHAPITRE VI. — Assistance et prévoyance.

Article 9.

Les réfugiés résidant sur le territoire d'une des Parties contractantes : chômeurs; personnes atteintes de maladies physiques ou mentales; vieillards ou infirmes incapables de suffire à leurs besoins; enfants à l'entretien desquels ni leurs familles ni des tiers ne pourvoient d'une manière suffisante; femmes enceintes, en couches, ou allaitant leurs enfants, y bénéficieront du traitement le plus favorable accordé aux ressortissants d'un pays étranger, en ce qui concerne les secours et l'assistance dont ils auraient besoin, y compris les soins médicaux et hospitaliers.

Article 10.

Les Parties contractantes s'engagent à appliquer aux réfugiés, en ce qui concerne les lois d'assurances sociales actuellement en vigueur ou qui pourraient être ultérieurement établies, le traitement le plus favorable accordé aux ressortissants d'un pays étranger.

Article 11.

Les réfugiés bénéficieront sur le territoire de chacune des Parties contractantes, en ce qui concerne la création de sociétés de secours mutuels et d'assistance et l'adhésion auxdites sociétés, du traitement le plus favorable accordé aux ressortissants d'un pays étranger.

kům, stále usedlým neb pravidelně se zdržujícím ve státě.

Tato omezení nebudou platiti pro uprchlíky usedlé neb pravidelně se zdržující ve státě, kteří vyhovují jedné z níže uvedených podmínek :

- a) zdržují-li se nejméně tři roky ve státě;
- b) mají-li za manželá (manželku) státního příslušníka(-ci) státu pobytu;
- c) mají-li jedno nebo více dětí se státní příslušností státu pobytu;
- d) jsou-li bývalým vojínem veliké války.

KAPITOLA V. — Úrazy při práci.

Článek 8.

Každá ze smluvních stran se zavazuje postupovati vůči uprchlíkům, kteří se stanou obětí úrazu při práci na jejím území, a vůči jejich právním nástupcům, stejně blahovolně jako vůči příslušníkům jiných cizích států, požívajícím nejvyšších výhod.

KAPITOLA VI. — Sociální péče.

Článek 9.

Uprchlíci usedlí v území některé smluvní strany: nezaměstnaní, nemocní a duševně choří, starci a invalidé, neschopní samostatně obživy, děti, na jejichž obživu nepřispívají dostatečně ani rodiče ani třetí osoby, těhotné ženy při slehnutí nebo kojící budou požívat nejvyšších výhod, které jsou poskytovány příslušníkům jiných cizích států, pokud se týče pomoci a péče, které potřebují, počítaje v to lékařské ošetření a nemocenské léčení.

Článek 10.

Smluvní strany se zavazují postupovati vůči uprchlíkům pokud se týče zákonů o sociálním pojištění, jak nyní platných tak i těch, které budou později vydaný, s největší blahovůlkou, jaká je přiznána příslušníkům cizího státu.

Článek 11.

Při zřizování spolků vzájemné pomoci a péče a vstupování do zmíněných spolků, uprchlíci budou požívat na území smluvních stran stejných práv, jako příslušníci jiných cizích států, jimž jsou zaručeny nejvyšší výhody.

CHAPITRE VII. — Instruction.**Article 12.**

Les réfugiés bénéficieront dans les écoles, cours, facultés et universités de chacune des Parties contractantes d'un traitement aussi favorable que les autres étrangers en général. Ils bénéficieront notamment dans la même mesure que ces derniers de la remise totale ou partielle des droits et taxes et de l'attribution de bourses d'études.

CHAPITRE VIII. — Régime fiscal.**Article 13.**

Les Parties contractantes s'engagent à ne pas assujettir les réfugiés résidant sur leurs territoires à des droits, taxes, impôts, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou qui seront perçus sur leurs nationaux dans des situations analogues.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à l'application du système du timbre Nansen, ainsi qu'aux stipulations des lois et règlements concernant les taxes afférentes à la délivrance aux étrangers de documents administratifs et à la prolongation de la validité de ces documents.

Le présent article est le seul de la Convention qui règle les matières fiscales. Celles-ci se trouvent soustraites à toutes autres dispositions de cette Convention.

CHAPITRE IX. — Dispense de réciprocité.**Article 14.**

La jouissance de certains droits et le bénéfice de certaines faveurs accordés aux étrangers sous condition de réciprocité ne seront pas refusés aux réfugiés faute de réciprocité.

CHAPITRE X. — Crédit de comités en faveur des réfugiés.**Article 15.**

Chaque Partie contractante aura la faculté, soit d'organiser sur son territoire un comité central pour les réfugiés ou plusieurs comités, s'il y a lieu, chargés de coordonner les activités des organes de placement des réfugiés et de secours aux réfugiés, soit d'autoriser la constitution de tels comités.

Ce ou ces comités pourront être chargés des attributions énumérées au premier article de l'Arrangement et de l'Accord du 30 juin 1928,

KAPITOLA VII. — Vyučování.**Článek 12.**

Ve školách, na kurzech, fakultách a univerzitách každé ze smluvních stran bude s uprchlíky zacházeno stejně blahovolně jako s ostatními cizinci. Budou zejména ve stejném míře jako tito účastní možnosti částečného nebo úplného osvobození od placení školného a získání stipendií.

KAPITOLA VIII. — Poplatnost.**Článek 13.**

Smluvní strany se zavazují nepodrobovat uprchlíky usedlé na jejich území jiným aneb vyšším poplatkům, dávkám a daním jakkoliv nazvaným než těm, které jsou předepsány vlastním příslušníkům ve stejných případech.

Předchozí ustanovení neodporují používání Nansenových známk ani ustanovením zákonů a nařízení, upravujícím dávky za vydávání úředních průkazů cizinců a za prodloužení těchto průkazů.

Tento článek je jediný článek úmluvy, který upravuje fiskální otázky. Tyto jsou vyňaty ze všech ostatních ustanovení této úmluvy.

KAPITOLA IX. — Prominutí podmínky vzájemnosti.**Článek 14.**

Požívání určitých práv a výhod poskytnutých cizinců za podmínky vzájemnosti nebude odpíráno uprchlíkům pro nedostatek vzájemnosti.

KAPITOLA X. — Zřizování místních výborů pro uprchlíky.**Článek 15.**

Každá ze smluvních stran se ponechává volnost buď zřizovat na svém území ústřední výbor pro uprchlíky nebo více výborů, bude-li zapotřebí, které by byly pověřeny současně činností orgánů pro umisťování a pomoc uprchlíkům, aneb povolit zřízení takových výborů.

Tento výbor neb výbory budou moci být pověřeny funkcemi, vyjmenovanými v prvním článku ujednání a dohody ze dne 30. června

dans les pays où ces actes sont en vigueur, en tant que ces attributions ne seront pas exercées par les représentants du Secrétaire général de la Société des Nations.

A défaut de représentants d'un organisme international, ces comités percevront les taxes représentées par le timbre Nansen et celles prévues par lesdits Arrangement et Accord, en tant que ces taxes seront perçues sur les territoires des pays où ils fonctionneront.

CHAPITRE XI. — Dispositions générales.

Article 16.

Les Arrangements et Accord des 5 juillet 1922, 31 mai 1924, 12 mai 1926 et 30 juin 1928, en tant qu'ils ont été adoptés par les Parties contractantes, restent en vigueur dans celles de leurs dispositions qui sont compatibles avec la présente Convention.

Article 17.

La présente Convention, qui portera la date de ce jour, pourra être signée jusqu'au 15 avril 1934 au nom de tout Membre de la Société des Nations ou de tout Etat non membre auquel le Conseil de la Société des Nations aura communiqué copie de la présente Convention à cet effet.

Article 18.

La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de la Société des Nations, qui en notifiera le dépôt à tous les Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres, visés à l'article 17, en indiquant la date à laquelle ce dépôt aura été effectué.

Article 19.

A partir du 16 avril 1934, tout Membre de la Société des Nations et tout Etat non membre auquel le Conseil de la Société des Nations aura communiqué copie de la présente Convention pourra y adhérer.

Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de la Société des Nations, qui notifiera le dépôt et la date de celui-ci à tous les Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres visés à l'alinéa précédent.

Article 20.

La présente Convention entrera en vigueur trente jours après que le Secrétaire général

1928, ve státech, kde tyto akty nabýly platnosti, pokud funkce ty nebou vykonávány zástupci generálního tajemníka Společnosti národů.

Není-li zástupců některé mezinárodní organizace, tyto výbory budou vybírat poplatky v podobě Nansenových známek a jiné poplatky, které jsou předvídané zmíněným újednáním, a dohodou, pokud tyto poplatky vůbec budou vybírány na území, kde působí.

KAPITOLA XI. — Všeobecná ustanovení.

Článek 16.

Ujednání a dohoda z 5. července 1922, 31. května 1924, 12. května 1926 a 30. června 1928, pokud byly přijaty smluvními stranami, zůstávají v platnosti v těch svých ustanoveních, která jsou slučitelná s touto úmluvou.

Článek 17.

Tato úmluva bude datována dnešním dnem a může být podepsána do 15. dubna 1934 jménem všech členů Společnosti národů, neb všech států-nečlenů, jimž Rada Společnosti národů zašle opis této úmluvy za účelem podpisu.

Článek 18.

Tato úmluva bude ratifikována. Ratifikační listiny budou složeny u generálního tajemníka Společnosti národů, který to oznámí všem členům Společnosti národů a státům-nečlenům, o kterých jedná článek 17, s označením dne, kdy listiny byly složeny.

Článek 19.

Počínaje dnem 16. dubna 1934 všichni členové Společnosti národů a všechny státy-nečlenové, jimž Rada Společnosti národů zašle opis této úmluvy, mohou k ní přistoupiti.

Přístupní listiny budou složeny u generálního tajemníka Společnosti národů, který oznámí složení a den, kdy se tak stalo, všem členům Společnosti národů a státům-nečlenům, zmíněným v předchozím odstavci.

Článek 20.

Tato úmluva nabude platnosti 30 dní po tom, kdy generální tajemník obdrží ratifikační

aura reçu des ratifications et des adhésions au nom d'au moins deux Membres de la Société des Nations ou Etats non membres.

A l'égard de chacun des Membres ou Etats non membres au nom desquels un instrument de ratification ou d'adhésion sera ultérieurement déposé, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après la date du dépôt de cet instrument.

Elle sera enregistrée le jour où elle devra entrer en vigueur.

Article 21.

La présente Convention pourra être dénoncée après l'expiration d'une période de cinq années à partir de la date à laquelle elle sera entrée en vigueur.

La dénonciation de la Convention s'effectuera par une notification écrite, adressée au Secrétaire général de la Société des Nations, qui informera tous les Membres de la Société et les Etats non membres, visés aux articles 17 et 19, de chaque notification, ainsi que de la date de la réception.

La dénonciation prendra effet un an après la réception de la notification.

Article 22.

Chacune des Parties contractantes peut déclarer, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, que, par son acceptation de la présente Convention, elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble ou toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer, territoires placés sous sa suzeraineté ou territoires pour lesquels un mandat lui a été confié; dans ce cas, la présente Convention ne sera pas applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration.

Chacune des Parties contractantes pourra ultérieurement notifier au Secrétaire général de la Société des Nations qu'elle entend rendre la présente Convention applicable à l'ensemble ou à toute partie de ses territoires ayant fait l'objet de la déclaration prévue au paragraphe précédent. Dans ce cas, la Convention s'appliquera à tous les territoires visés dans la notification trente jours après la réception de cette notification par le Secrétaire général de la Société des Nations.

Chacune des Parties contractantes peut, à tout moment après l'expiration de la période de cinq ans prévue à l'article 21, déclarer qu'elle entend voir cesser l'application de la

neb přístupní listiny od nejméně dvou členů Společnosti národů, něbo států-nečlenů.

Pro každého člena neb státy-nečleny, jménem kterých listiny ratifikační neb přístupní budou složeny později, úmluva vstoupí v platnost 30. den po dni složení listin.

Úmluva bude zapsána dnem nabytí platnosti.

Článek 21.

Tato úmluva může být vypovězena po uplynutí 5 let ode dne nabytí platnosti.

Vypovězení úmluvy se stane písemným oznámením generálnímu tajemníkovi Společnosti národů, který zpraví všechny členy Společnosti národů a státy-nečleny, uvedené v článkách 17 a 19, o každém oznámení, jakož i o dni, kdy toto došlo.

Vypovězení nabude účinnosti po uplynutí jednoho roku po dojítí oznámení.

Článek 22.

Každá ze smluvních stran může prohlásiti při podpisu, při ratifikaci neb při přistoupení, že svým přijetím této úmluvy nehodlá převzít žádný závazek, pokud se týče celku neb části svých kolonií, protektorátů, zámořských území, území pod svou suzerenitou a území, nad nimiž jí byl svěřen mandát; v takovém případě této úmluvy nebude se vztahovati na území, která budou předmětem půdobného prohlášení.

Každá ze smluvních stran může dodatečně oznámiti generálnímu tajemníkovi Společnosti národů, že hodlá rozšířiti platnost této úmluvy na celek nebo na část svých území, o nichž pojednává předchozí odstavec. V tomto případě úmluva nabude platnosti na zmíněných územích 30 dní po tom, kdy generální tajemník Společnosti národů obdrží příslušné oznámení.

Každá ze smluvních stran může kdykoliv po uplynutí 5leté lhůty stanovené článkem 21 prohlásiti, že hodlá odvolati platnost této úmluvy pro všechny neb pro část svých ko-

présente Convention pour l'ensemble ou pour toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer, territoires placés sous sa suzeraineté ou territoires pour lesquels un mandat lui a été confié; dans ce cas, la Convention cessera d'être applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration six mois après la réception de cette déclaration par le Secrétaire général de la Société des Nations.

Le Secrétaire général de la Société des Nations communiquera à tous les Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres visés aux articles 17 et 19, les déclarations et notifications reçues en vertu du présent article, ainsi que les dates de leur réception.

Article 23.

Les Parties contractantes peuvent, au moment de la signature ou de l'adhésion, déclarer que leur signature ou adhésion ne s'appliquera pas à certains chapitres, articles ou alinéas, à l'exclusion du chapitre XI (« Dispositions générales »), ou formuler des réserves.

A tout moment, les Parties contractantes auront la faculté de retirer en tout ou en partie leurs exceptions ou réserves, au moyen d'une déclaration adressée au Secrétaire général de la Société des Nations. Le Secrétaire général donnera communication de ladite déclaration à tous les Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres visés aux articles 17 et 19 en spécifiant la date de la réception.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires susmentionnés ont signé la présente Convention.

FAIT à Genève, le vingt-huit octobre mil neuf cent trente-trois, en un seul exemplaire, qui sera conservé dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations et dont copie certifiée conforme sera remise à tous les Membres de la Société et aux Etats non membres visés à l'article 17.

BELGIQUE.

MM. Meyers et Deltenre déclarent signer la présente Convention sous les réserves suivantes:

1° L'article 2, alinéa 3, relatif au droit donné aux consuls de prolonger les certificats Nansen, ne peut recevoir l'adhésion du Gouvernement belge.

2° L'article 9, en tant qu'il vise l'application des dispositions de la législation interne touchant « l'assurance-chômage », ne peut être agréé.

lonií, protektorátů, zámořských území, území pod svou suzerenitou a území, nad nimiž jí byl svěřen mandát; v tomto případě úmluva pozbude platnosti na územích, jichž se týká zmíněné prohlášení, 6 měsíců po přijetí tohoto prohlášení generálním tajemníkem Společnosti národů.

Generální tajemník Společnosti národů zpraví všechny členy Společnosti národů a státy-nečleny, uvedené v článcích 17 a 19, o obsahu došlých prohlášení a oznámení podle tohoto článku, jakož i o dnu jejich přijetí.

Článek 23.

Smluvní strany mohou při podpisu neb při přistoupení prohlásiti, že podpis neb přistoupení nebude se vztahovati na určité kapitoly, články neb odstavce s výjimkou kapitoly XI (Všeobecná ustanovení). Mohou rovněž učiniti jiné výhrady.

Smluvním stranám se ponechává možnost prohlášením, adresovaným generálnímu tajemníkovi Společnosti národů, kdykoliv odvolati částečně neb v celku učiněné výjimky a výhrady. Generální tajemník oznámí tato prohlášení všem členům Společnosti národů a státům-nečlenům, o nichž pojednávají články 17 a 19, s udáním dne přijetí.

CEMUŽ NA SVĚDOMÍ výše uvedení zmocnenci podepsali tuto úmluvu.

SEPSÁNO v ženevě dvacátého osmého října tisíciho devítistého třicátého třetího roku, v jednom výtisku, který bude uložen v archivu sekretariátu Společnosti národů a jehož ověřený opis bude zaslán všem členům Společnosti národů a státům-nečlenům, o nichž pojednává článek 17.

BELGIE.

P. P. Meyers a Deltenre prohlašují, že podpisují tuto úmluvu s níže uvedenými výhradami:

1. Přistoupení belgické vlády nevztahuje se na odstavec 3 článku 2, pokud se týče oprávnění konsulů prodlužovati platnost Nansenových průkazů.

2. Nemůže být přijat článek 9, pokud by se vztahoval na použití vnitrostátního zákonodárství o pojistění pro případ nezaměstnanosti („L'assurance-chômage“).

3º L'article 10, concernant les lois d'assurances sociales, ne saurait faire l'objet d'un accueil favorable.

4º L'article 14, qui vise la jouissance de droits et de faveurs accordés aux étrangers, sous condition de réciprocité, ne peut être admis.

5º Le Gouvernement belge, en acceptant la présente Convention, n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne la colonie du Congo et les territoires sous mandat du Ruanda-Urundi.

E. MEYERS.

M. DELTENRE.

BULGARIE.

Monsieur Mikoff déclare signer la présente Convention sous les réserves suivantes:

I. A l'article 1. — Le Gouvernement bulgare maintient les réserves formulées par le délégué bulgare lors de la signature de l'Arrangement du 30 juin 1928 relatif à l'extension à d'autres catégories de réfugiés de certaines mesures prises en faveur des réfugiés russes et arméniens.¹⁾

II. A l'article 2. — La sortie du pays des réfugiés munis des certificats (passports) Nansen sera soumise aux règlements généraux régissant cette matière. Les consuls bulgares seront habilités de prolonger, dans le cas de force majeure, les certificats Nansen, délivrés en Bulgarie, pour une durée de trois mois. Le coût des visas des certificats Nansen sera établi selon le tarif appliqué aux ressortissants du pays qui a délivré le certificat.

III. A l'article 6. — L'exemption de la caution *judicatum solvi* sera soumise chaque fois à l'appréciation des tribunaux.

IV. A l'article 7. — Le Gouvernement bulgare ne saurait accepter les points a) et d).

V. Aux articles 8 et 10 (anciens 7 et 9). — Les pensions d'invalidité et de vieillesse seront payées (en tenant compte des possibilités du fonds respectif) aux ayants droit et ayants cause pour autant qu'ils résident dans le pays.

VI. A l'article 13. — Le Gouvernement bulgare ne saurait accepter l'alinéa premier,

¹⁾ Cette réserve était ainsi conçue:

« Sous réserve d'application du présent Arrangement aux seuls réfugiés se trouvant actuellement sur le territoire bulgare. »

3. Článek 10, pojednávající o sociálním pojištění se nepřijímá.

4. Článek 14, zmiňující se o požívání práv a výhod poskytnutých cizincům za podmínky vzájemnosti, nemůže být přijat.

5. Belgická vláda přijímajíc tuto dohodu nehodlá převzít žádného závazku, pokud se týče kolonie Konga a mandátního území Ruanda-Urundi.

E. MEYERS.

M. DELTENRE.

BULHARSKO.

Pan Mikoff prohlašuje, že podpisuje tuto úmluvu s níže uvedenými výhradami:

I. K článku 1. — Bulharská vláda trvá na výhradách vyjádřených bulharským delegátem při podpisu ujednání z 30. června 1928, týkajícího se rozšíření jistých opatření, učiněných ve prospěch uprchlíků ruských a arménských, na jiné druhy uprchlíků.¹⁾

II. K článku 2. — Odchod uprchlíků, opatřených průkazy (pasy) Nansenovými, ze země bude podřízen všeobecným předpisům, upravujícím tuto otázku. Bulharští konsulové jsou oprávněni prodlužovat v případech vyšší moci průkazy Nansenovy, vydané v Bulharsku, na dobu 3 měsíců. Poplatek za visa Nansenových průkazů bude určen podle sazby užívané vůči příslušníkům státu, který vydal průkaz.

III. K článku 6. — Osvobození od jistoty skládané při soudních příč bude pokaždé předkládáno uvážení soudů.

IV. K článku 7. — Bulharská vláda nemůže přijati body a) a d).

V. K článkům 8 a 10 (dřívějším 7 a 9). — Invalidní a starobní pensa budou placeny (se zřetelem na možnosti příslušného fondu) oprávněným a těm, na něž právo přešlo, pokud bydlí v zemi.

VI. K článku 13. — Vláda bulharská nemůže přjmoutce odstavce prvního, ježto

¹⁾ Tato výhrada zněla takto:

„S výhradou použití tohoto ujednání jediné vůči uprchlíkům nyní se nalézajícím na území bulharském.“

les réfugiés résidant en Bulgarie étant soumis en matière fiscale au même régime que les autres sujets étrangers résidant dans le pays.

VII. A l'article 15. — Le Gouvernement bulgare ne saurait accepter les alinéas 2 et 3.

D. MIKOFF.

ÉGYPTE.

Article 1. — A part les modifications ou précisions que chaque partie contractante pourra apporter à cette définition, mon Gouvernement se réserve le droit de toute extension et limitation dans ladite définition.

Article 2. — Les porteurs de certificats Nansen ne pourront être admis en Egypte que si ces certificats contiennent des visas de retour aux pays qui les ont délivrés. Si ces réfugiés sont autorisés à séjourner en Egypte, les autorités locales compétentes se réservent le droit de leur délivrer des documents de voyage égyptiens.

Article 3. — Ces autorités se réservent le droit d'expulser ces réfugiés à tout moment pour raison de sécurité publique.

Article 4. — D'autre part, en ce qui concerne les droits acquis visés dans l'alinéa 3 de l'article 4 du projet de convention, il y a lieu de préciser que, pour respecter ces droits, il faut tenir compte de l'ordre public international ainsi que de l'ordre public interne tel que ce dernier est conçu et appliqué en droit égyptien. En plus, et afin de dissiper tout malentendu, il convient de préciser que les droits dont il s'agit sont seulement ceux relatifs au statut personnel.

Article 13. — Cet article ne doit, en aucun cas, invalider ni infirmer notre réserve relative aux documents de voyage égyptiens avec toutes les suites qu'elle comporte dans l'application.

Article 14. — Notre signature ne s'applique pas à cet article.

Article 15. — Le Gouvernement égyptien entend que les comités visés à l'article 15 ne seront pas chargés des attributions qui sont prévues aux alinéas 2 et 3 dudit article dans le cas où il voudrait les réservier aux représentants de l'autorité locale.

* * *

uprchlíci, bydlící v Bulharsku, podléhají v oboru fiskálním stejnemu režimu jako ostatní cizinci, bydlící v zemi.

VII. K článku 15. — Vláda Bulharská nemůže přijmouti odstavce 2 a 3.

D. MIKOFF.

EGYPT.

Článek 1. — Vedle změn nebo přesnějších určení, která každá smluvní strana bude moci provésti v této definici, má vláda si vyhrazuje právo jakkoliv rozšířiti a omeziti řečenou definici.

Článek 2. — Majitelé Nansenových průkazů nemohou být připuštěni do Egypta, leč obsahují-li průkazy zpáteční visa do států, které je vydaly. Jsou-li tito uprchlíci oprávněni pobývat v Egyptě, vyhrazují si příslušné místní úřady právo vydati jim cestovní průkazy egyptské.

Článek 3. — Tyto úřady si vyhrazují právo kdykoliv uprchlíky vypověděti z důvodu veřejné bezpečnosti.

Článek 4. — Na druhé straně, pokud se týče nabytých práv zmíněných v odstavci 3 článku 4 návrhu úmluvy, je na místě přesně určiti, že dlužno, aby těchto práv bylo dbáno, přihlížeti k veřejnému rádu mezinárodnímu stejně jako k veřejnému rádu vnitřnímu, jak tento je pojat a používán v právu egyptském. Nad to, a aby veškeré nedorozumění bylo rozptýleno, sluší přesně vysloviti, že práva, o něž jde, týkají se osobního statutu.

Článek 13. — Tento článek nesmí v žádném případě potlačiti ani oslabiti naši výhradu, týkající se cestovních průkazů egyptských se všemi důsledky, které při použití připouští.

Článek 14. — Náš podpis se nevztahuje na tento článek.

Článek 15. — Egyptská vláda má zato, že výbory zmíněné v článku 15 nebudou pověřeny funkcemi, které jsou předvídané v odstavci 2 a 3 řečeného článku v případě, že by je chtěla vyhraditi zástupcům místního úřadu.

* * *

Le Gouvernement égyptien se réserve la faculté de substituer éventuellement, et toutes les fois qu'il le jugera opportun, l'assimilation aux nationaux au traitement le plus favorable accordé aux ressortissants d'un pays étranger dans toutes les dispositions de la Convention où ce traitement est stipulé.

Je déclare signer la présente Convention avec les réserves ci-dessus.

Consul d'Egypte,
ASSAL.

FRANCE.

11.12.33.

M. de Navailles déclare signer la présente Convention sous les réserves suivantes:

1º L'article 7 ne saurait faire obstacle à l'application des lois et réglements qui fixent la proportion de salariés étrangers que les employeurs sont autorisés à occuper en France.

2º L'organisation, en France, de comités tels qu'ils sont prévus à l'article 15, ne saurait leur conférer, si elle a lieu, des attributions incompatibles avec la législation existante en matière de placement.

3º Le Gouvernement français, par son acceptation de la présente Convention, n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble de ces colonies, protectorats, territoires d'outre-mer, territoires placés sous sa suzeraineté, et territoires pour lesquels un mandat lui a été confié.

NAVAILLES.

NORVÈGE.

Je déclare signer la Convention sous les réserves suivantes:

Est exclue l'application 1º du troisième alinéa de l'article 2, 2º de l'article 14.

HERSLEB BIRKELAND.

Egyptská vláda si vyhrazuje právo nahraditi případně, a to pokaždé, kdykoliv to uzná za vhodné, nejpříznivější zacházení přiznané příslušníkům některého cizího státu při všech opatřeních úmluvy, kde takové zacházení je stanoveno, tím, že uprchlíky postaví na roveň vlastním příslušníkům.

Prohlašuji, že podpisuji tuto úmluvu s hořejšími výhradami.

Egyptský konsul:
ASSAL.

FRANCIE.

11. 12. 1933.

Pan de Navailles prohlašuje, že podpisuje tuto úmluvu s níže uvedenými výhradami:

1. Článek 7 nebude na překážku použití zákonů a nařízení, která stanoví poměrný počet zaměstnanců cizinců, jež smějí zaměstnavatelé ve Francii zaměstnávat.

2. Budou-li ve Francii zřízeny výbory, předvídané článkem 15, nebude jím propůjčena pravomoc, nesrovnávající se s platným zákonodárstvím o umisťování.

3. Francouzská vláda svým přijetím této úmluvy, nehoďlá převzít žádné závazky, pokud se týče všech svých kolonií, protektorátů, zámořských území, území pod svou suzerenitou a území, nad nimiž jí byl svěřen mandát.

NAVAILLES.

NORSKO.

Prohlašuji, že podpisuji úmluvu s níže uvedenými výhradami:

Vylučuje se užití 1. třetího odstavce článku 2, 2. článku 14.

HERSLEB BIRKELAND.

Acte final.

Les Gouvernements de l'Autriche, de la Belgique, de la Bulgarie, de la Chine, de l'Egypte, de l'Estonie, de la Finlande, de la France, de la Grèce, de la Lettonie, de la Pologne, de la Roumanie, de la Suisse, de la Tchécoslovaquie et de la Yougoslavie,

Ayant accepté l'invitation qui leur a été adressée en vertu de la décision du Conseil de la Société des Nations en date du 22 mai 1933 à prendre part à une Conférence intergouvernementale pour les réfugiés,

Ont, en conséquence, désigné comme délégués et conseillers techniques:

AUTRICHE.**Délégué:**

Son Excellence M. Emerich Pflügl, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Représentant permanent auprès de la Société des Nations.

Délégué suppléant:

Le docteur F. Matsch, Secrétaire de Légation.

BELGIQUE.**Délégués:**

M. Meyers, Directeur général honoraire du Ministère de la Justice.

M. Deltenre, Sous-Directeur au Ministère des Affaires étrangères.

BULGARIE.**Délégué:**

M. D. Mikoff, Chargé d'affaires en Suisse, Représentant permanent auprès de la Société des Nations.

CHINE.**Délégué:**

Son Excellence le docteur V. Hoo Chi-Tsai, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Directeur du Bureau permanent de la délégation chinoise auprès de la Société des Nations.

Délégué suppléant:

M. Chen Ting, Secrétaire du Bureau permanent de la délégation chinoise auprès de la Société des Nations.

Závěrečný akt.

Vlády Rakouska, Belgie, Bulharska, Číny, Egypta, Estonska, Finska, Francie, Řecka, Lotyšska, Polska, Rumunska, Švýcarska, Československa a Jugoslavie,

přijavše pozvání, jež bylo jim oznámeno v důsledku rozhodnutí Rady Společnosti národů ze dne 22. května 1933, k účasti na mezinárodní konferenci pro uprchlíky,

jmenovaly jako delegáty a technické poradce:

RAKOUSKO.**Délégát:**

Jeho Excellence p. Emerich Pflügl, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr, stálý zástupce u Společnosti národů.

Náhradní delegát:

Dr. F. Matsch, legační tajemník.

BELGIE.**Délégáti:**

P. Meyers, honorární generální ředitel ministerstva spravedlnosti,

p. Deltenre, náměstek ředitele ministerstva zahraničních věcí.

BULHARSKO.**Délégát:**

P. D. Mikoff, chargé d'affaires ve Švýcarsku, stálý zástupce u Společnosti národů.

ČÍNA.**Délégát:**

Jeho Excellence Dr. V. Hoo Chi-Tsai, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr při švýcarské Federální radě, ředitel stálého bureau čínské delegace při Společnosti národů.

Náhradní delegát:

M. Chen Ting, tajemník stálého bureau čínské delegace při Společnosti národů.

EGYPTE.

Délégué:

Assal bey, Consul à Genève.

ESTONIE.

Délégué:

Son Excellence M. A. Schmidt, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi d'Italie et près le Conseil fédéral suisse, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

FINLANDE.

Délégué:

Son Excellence le docteur Rudolf Holsti, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Délégué permanent auprès de la Société des Nations, ancien Ministre des Affaires étrangères.

Délégué suppléant:

M. P. K. Tarjanne, Premier secrétaire de légation à la délégation permanente auprès de la Société des Nations et à la légation de la République de Finlande près le Conseil fédéral suisse.

FRANCE.

Délégués:

M. de Navailles, Sous-Directeur des chancelleries et du contentieux au Ministère des Affaires étrangères.

M. M. Paon, Chef du Service de la main-d'œuvre et de l'immigration agricoles.

GRÈCE.

Délégué:

Son Excellence M. R. Raphaël, Ministre plénipotentiaire, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

LETTONIE.

Délégué:

Son Excellence M. Jules Feldmans, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Délégué suppléant:

M. Karlis Kalnins, Secrétaire de la délégation permanente auprès de la Société des Nations.

EGYPT.

Délégát:

Assal bey, konsul v Ženevě.

ESTONSKO.

Délégát:

Jeho Excellence p. A. Schmidt, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr při Jeho Veličenstvu králi Italie a při švýcarské Federální radě, stálý delegát při Společnosti národů.

FINSKO.

Délégát:

Jeho Excellence p. Dr. Rudolf Holsti, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr při švýcarské Federální radě, stálý delegát při Společnosti národů, bývalý ministr zahraničních věcí.

Náhradní delegát:

P. P. K. Tarjanne, první legační tajemník stálé delegace při Společnosti národů a vyslanectví Finské republiky při švýcarské Federální radě.

FRANCIE:

Délégati:

Pan de Navailles, náměstek ředitele kancléřských a sporých záležitostí v ministerstvu zahraničních věcí.

Pan M. Paon, přednosta odboru pro otázky dělnictva a přistěhovalectví zemědělského.

ŘECKO.

Délégát:

Jeho Excellence p. R. Raphaël, zplnomocněný ministr, stálý delegát při Společnosti národů.

LOTYŠSKO.

Délégát:

Jeho Excellence p. Jules Feldmans, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr při švýcarské Federální radě, stálý delegát při Společnosti národů.

Náhradní delegát:

P. Karlis Kalnins, tajemník stálé delegace při Společnosti národů.

POLOGNE.

Délégué:

Le docteur Władisław Kulska, Secrétaire de légation à la délégation permanente auprès de la Société des Nations.

Le docteur J. Zymirski, Chef de section au Ministère de l'Intérieur.

ROUMANIE.

Délégué:

Son Excellence M. Constantin Antoniadé, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire auprès de la Société des Nations.

Délégué suppléant:

M. Edmond Ciuntu, Conseiller de légation.

SUISSE.

Délégué:

M. Camille Gorgé, Chef de section de première classe au Département politique fédéral.

Expert:

M. F. Kappeler, Juriste au Département politique fédéral.

TCHÉCOSLOVAQUIE.

Délégué:

Son Excellence M. Rudolf Künnizl-Jizeráký, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Délégué suppléant:

M. R. Keppl, Directeur du Bureau tchécoslovaque de presse à Genève.

YUGOSLAVIE.

Délégué:

Son Excellence M. Constantin Fotitch, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Délégué suppléant:

M. M. Stevanovitch, Premier Secrétaire de la délégation permanente auprès de la Société des Nations.

POLSKO.

Délégué:

P. Dr. Władisław Kulska, legační tajemník stálé delegace při Společnosti národů.

P. Dr. J. Zymirski, sekční šéf ministerstva vnitra.

RUMUNSKO.

Délégué:

Jeho Excellence p. Constantin Antoniadé, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr při Společnosti národů.

Náhradní delegát:

P. Edmond Ciuntu, legační rada.

ŠVÝCARSKO.

Délégué:

P. Camille Gorgé, odborový přednosta první třídy Federálního politického departementu.

Expert:

P. F. Kappeler, právní úředník Federálního politického departementu.

ČESKOSLOVENSKO.

Délégué:

Jeho Excellence p. Rudolf Künnizl-Jizeráký, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr při švýcarské Federální radě, stálý delegát při Společnosti národů.

Náhradní delegát:

P. R. Keppl, ředitel československé tiskové služby v Ženevě.

JUGOSLAVIE.

Délégué:

Jeho Excellence p. Konstantin Fotitch, mimořádný vyslanec a zplnomocněný ministr, stálý delegát při Společnosti národů.

Náhradní delegát:

P. M. Stevanovitch, první tajemník stálé delegace při Společnosti národů.

Ont pris part à la Conférence à titre d'experts les suivants conseillers techniques de la Commission intergouvernementale:

Baron B. N o l d e, du Conseil des anciens ambassadeurs russes.

M. W. A. M a c k e n z i e, de l'Union internationale de secours aux enfants.

M. L. B. G o l d e n, « United British Committee ».

M. L. P a c h a l i a n, du Comité central des réfugiés arméniens.

M. J. R u b i n s t e i n, de la Commission centrale pour l'étude de la condition des réfugiés russes.

M. le sénateur A. F r a n ç o i s a pris part à la Conférence en qualité de membre du Comité des experts chargé de la préparation du projet de convention.

* * *

La Conférence s'est réunie à Genève du 26 au 28 octobre 1933.

Elle a choisi comme président M. de N a v a i l l e s.

M. le professeur Georges W e r n e r a pris part à la Conférence en sa qualité de président du Conseil d'administration de l'Office international Nansen pour les réfugiés.

Les travaux du secrétariat étaient confiés à:

M. T. F. J o h n s o n, Secrétaire général de l'Office international Nansen pour les réfugiés, qui a agi en qualité de secrétaire général de la Conférence.

MM. E. G i r a u d et B. G e n t i l e, Membres de la Section juridique du Secrétariat, qui ont agi en qualité de conseillers juridiques.

M. G a l l o i s, Membre de la Section des relations officielles du Bureau international du Travail, qui a agi en qualité de conseiller technique.

* * *

A la suite des délibérations consignées aux procès-verbaux des séances, la Conférence a élaboré une Convention.

EN FOI DE QUOI les délégués susmentionnés ont signé le présent Acte final.

FAIT à Genève, le vingt-huit octobre mil neuf cent trente-trois, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives de la Société des Nations.

Konference se zúčastnili jako znalci tito techničtí poradci mezinárodní komise:

Baron B. N o l d e, z rady bývalých ruských velvyslanců.

P. W. A. M a c k e n z i e, z mezinárodního Svazu ochrany dětí.

P. L. B. G o l d e n, „United British Committee“.

P. L. P a c h a l i a n, z ústředního výboru arménských uprchlíků.

P. J. R u b i n s t e i n, z ústřední komise pro studium životních podmínek ruských uprchlíků.

Pan senátor A. F r a n ç o i s zúčastnil se konference jako člen výboru znalců, byv pověřen připraviti návrh úmluvy.

* * *

Konference se sešla v Ženevě ve dnech od 26. do 28. října 1933.

Předsedou byl zvolen pan de N a v a i l l e s.

Pan profesor Georges W e r n e r zúčastnil se konference ve své hodnosti předsedy a Správní rady Mezinárodního Nansenova úřadu pro uprchlíky.

Práce sekretariátu byla svěřena:

panu T. F. J o h n s o n o v i, generálnímu tajemníku Mezinárodního Nansenova úřadu pro uprchlíky, který byl generálním tajemníkem konference,

p. p. E. G i r a u d-o v i a B. G e n t i l e-o v i, členům právní sekce sekretariátu, kteří zastávali funkci právních poradců,

p. G a l l o i s-o v i, členovi sekce oficielních styků Mezinárodního úřadu práce, který zastával funkci technického poradce.

* * *

Při jednáních zaznamenaných v protokolech schůzích, konference vypracovala úmluvu.

ČEMUŽ NA SVĚDOMÍ výše uvedení zmocněnci podepsali tento závěrečný akt.

SEPSÁNO v Ženevě, dvacátého osmého října tisícího devítistého třicátého třetího roku, v jednom exempláři, který budé uložen v archivu Společnosti národů.

Une copie certifiée conforme sera transmise par les soins du Secrétaire général de la Société des Nations aux Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres visés à l'article 17 de la Convention.

Le président: Navailles.

Autriche	E. PFLÜGL
Belgique	E. MEYERS
	M. DELTENRE
Bulgarie	D. MIKOFF
Chine	HOO CHI-TSAI
Estonie	A. SCHMIDT
Finlande	RUDOLF HOLSTI
	P. K. TARJANNE
France	NAVAILLES
Grèce	R. RAPHAËL
Lettonie	J. FELDMANS
Pologne	L. KULSKI
Roumanie	ANTONIADE
Suisse	C. GORGÉ
Tchécoslovaquie	RODOLPHE KEPL
Yougoslavie	M. STEVANOVITCH

Jeden ověřený opis bude zaslán generálním tajemníkem Společnosti národů členům Společnosti národů a státům-nečlenům, o nichž pojednává článek 17 úmluvy.

Předseda: Navailles.

Rakousko	E. PFLÜGL
Belgie	E. MEYERS
	M. DELTENRE
Bulharsko	D. MIKOFF
Čína	HOO CHI-TSAI
Estonsko	A. SCHMIDT
Finsko	RUDOLF HOLSTI
	P. K. TARJANNE
Francie	NAVAILLES
Řecko	R. RAPHAËL
Lotyšsko	J. FELDMANS
Polsko	L. KULSKI
Rumunsko	ANTONIADE
Švýcarsko	C. GORGÉ
Československo	RUDOLF KEPL
Jugoslavie	M. STEVANOVITCH

PROZKOUMAVŠE TUTO ÚMLUVU SE ZÁVĚREČNÝM AKTEM SCHVALUJEME JE A PROHLAŠUJEME, ŽE REPUBLIKA ČESkosLOVENSKÁ K NÍM TOUTO LISTINOU PŘISTUPUJE S TĚMITO VÝHRADAMI:

A. Československá vláda bude pokládati za uprchlíky ve smyslu článku 1 jen osoby, jež měly efektivní ruské neb turecké státní občanství a pozbyly ho před 1. lednem 1923, aniž nabyla jiného státního občanství.

B. Přistoupení Republiky Československé se nevztahuje:

a) Na odstavec 3 článku 2, pokud se týče oprávnění konsulů prodlužovati platnost Nansenových průkazů.

b) Na odstavec 3 článku 3, pokud omezuje pravomoc vnitrostátních úřadů ve věci vyhoštění osob ohrožujících státní bezpečnost a veřejný pořádek.

Rozumí se ovšem, že ustanovením článku 3 nejsou nikterak dotčena vyhoštění v důsledku soudního výroku a závazky plynoucí z extradičních smluv, nebo z vlastního zákondárství československého o vydávání zločinců.

c) Na celý článek 7, pokud se týče vynětí uprchlíků z účinnosti ustanovení zákonů a nařízení na ochranu domácího trhu práce.

d) Na celý článek 14 — prominutí podmínky reciprocity.

e) Na celý článek 15, pojednávající o zřizování místních výborů.

C. Články 4 a 5 o právním postavení uprchlíků a články 8, 9, 10 a 11 o úrazu při práci a o sociální péči budou v Republice Československé aplikovány jen v mezích tuzemských zákonů.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST PODEPSALI A K NĚMU PEČET
REPUBLIKY ČESkoslovenské PŘITISKNOUTI DALI.

V LÁNECH DNE 13. DUBNA LÉTA TISÍCÍHO DEVÍTISTÉHO TŘICÁ-
TÉHO PÁTÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESkoslovenské:

T. G. MASARYK v. r.

L.S.

MINISTR ZAHRANIČNICH VĚCÍ:

Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

Vyhlašuje se s tím, že přístupní listina republiky československé byla uložena v sekretariátu Společnosti národů v Ženevě dne 14. května 1935. Ježto sekretariát Společnosti národů obdržel dne 19. prosince 1934 ratifikační listinu království Bulharského, vztahující se na tuto úmluvu, vstoupila úmluva v platnost podle článku 20, 30 dní po datu uložení přístupní listiny československé, t. j. 13. června 1935; týmž dnem nabyla mezinárodní působnosti pro republiku československou.

Dr. Beneš v. r.

180.

Vyhláška ministra zahraničních věcí

ze dne 10. srpna 1935

o mezinárodní působnosti čtvrtého dodatkového protokolu k obchodní smlouvě mezi republikou československou a Švýcarskem ze dne 16. února 1927, sjednaného v Praze dne 23. března 1935.

Čtvrtý dodatkový protokol k obchodní smlouvě mezi republikou československou a Švýcarskem ze dne 16. února 1927, sjednaný v Praze dne 23. března 1935 a uvedený v pro-

lení Národním shromážděním ratifikován prezidentem republiky dne 25. června 1935; ratifikační listiny byly vyměněny v Bernu dne 26. července 1935, čímž tento dodatkový protokol nabyl mezinárodní působnosti.

Dr. Beneš v. r.